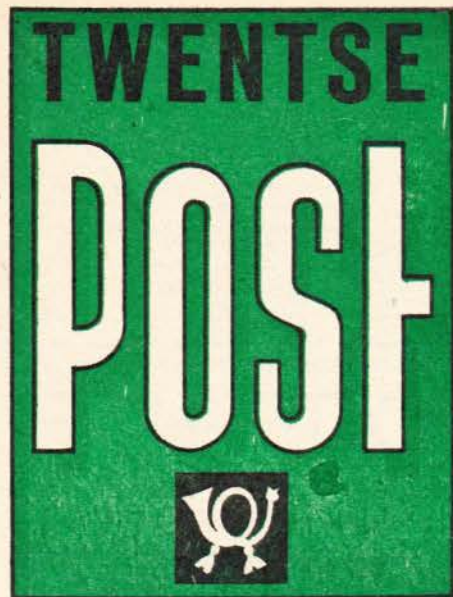

INTERVIEW MET PRINS HERMAN I

*Onze verslaggever op audiëntie bij Zijne Doore
Hoogheid Prins Herman I, 9de prins van Oldenzaal*

MAANDBLAD VOOR TWENTE

HET LANDSCHAP - DE STRUCTUUR
DE NATUUR - DE MENSEN - HET
LEVEN - DE CULTUUR - DE VOLK-
TAAL - DE GESCHIEDENIS - DE GE-
BRUIKEN - DE STREEKBELANGEN
DE ALGEMENE ONTWIKKELING

Wrnd. Hfd. Red. J. W. M. Gigengack

NR. 1 JAN. 1963 2^E JRG.

Uit de inhoud

- Vraaggesprek met
[Prins Carnaval pag. 1, 3
- Delden's oude Posthuis pag. 5
- Augustin Wibbelt pag. 7, 9
- Bijdrage in de moeder-
[spraak pag. 11
- Uit de historie van
Noorddeurningen (VI.) pag. 13
- Voor de pater
geen carnaval pag. 15

Redaktie en Administr. TWENTSE POST
(waarin opgenomen tijdschrift Twenteland)
Beekstr. 51 Hengelo (O.) Tel. 17987
Bank: De Twentsche Bank N.V. Hengelo
Postrekening: 820018 t.n.v. Twentse Post
Abonnementen-prijs f 3.60 per jaargang
Losse nummers 35 cent per exemplaar
Advertentie-tarieven op aanvraag. Gehele of gedeeltelijke
overname van artikelen enz. zonder toestemming van de Uit-
geefster verboden. Alle publicaties blijven eigendom v.d. Uitg.

Wie door wil dringen tot de ver-
blijven van Prins Herman I, moet
een goede kruiwagen hebben. Met
een gerust hart en in de veilige
wetenschap, dat ons bezoek geregeld
was door de alwetende, diplomatische
en steeds bereidwillige heer Frans
Ankoné, architect te Oldenzaal en
verbindingsman van bestuur, com-
missies en raad van elf — organen,
die voor onbevoegden tenenmale
ontoegankelijk zijn, gingen wij «het
huis Accuraat» binnen, waardig ge-
legen aan de Ootmarsummerstraat
te Oldenzaal.

We hadden ons zagezegd op ons
paasbest in de kleren gestoken, want
in dit huis worden beduimelde col-
berts en broeken zonder pardon
chemisch gereinigd of geveerd. En
wij zijn blij hier rekening mee ge-
houden te hebben want de juffrouw
achter de toonbank nam ons op van
top tot teen. Aan haar tevreden
blik zagen we dat we niet in ons
hemd behoeften te gaan staan.

De ontvangst door de prins was
werkelijk allerhartelijkst. Een luie
stoel, sigaren, sigaretten of pruim-
tabak naar keuze, een warme haard
om onze voeten te ontdooien en
voldoende drank om los te komen.

TWENTSE POST: Vergeeft U
ons deze vraag, maar moeten wij
uit Uw titel «Doore Hoogheid»
de conclusie trekken dat U niet
helemaal goed sn... wij bedoelen:
een tikkeltje... nu ja, U begrijpt
ons wel.

PRINS HERMAN (met de royale
glimlach der veelgeroemde zotheid)
U zoekt het echt te ver. «Door»,
mijn waarde, is niets anders dan

de Twentse benaming voor
«Doorluchtig».

TWENTSE POST: Met Uw per-
missie Hoogheid: houdt «-luchtig»
hier soms verband met de be-
wering, dat U dagelijks «Boes-
kool» op Uw menu heeft staan?

PRINS HERMAN (met milde ver-
draagzaamheid): Foei, mijn waarde,
de Oldenzaalse Boeskool laat geen
luchtjes na.

TWENTSE POST (haastig): Maar
nee natuurlijk, Hoogheid. Wij
hebben dat meermalen aan de
lucht... uh, aan den livje onder-
vonden. ▶

Zeker is saver - drink
„De Monnik” jenever!

Distilleerderij Oldenzaal

Het adres voor **haantjes**
en natuurlijk ook andere
lekkere hapjes is:

Café - Rest.
GROBBE
Markt 15, Tel. 2550

GROBBE
SNACKBAR
Boterstr. 35, Tel. 3245
OLDENZAAL

Accuraat relecturingbedrijf

tricoloreren · drymasteren · verven

Ootm.str. 47-49 Tel 2091

TELGENKAMP'S
zaadhandel

Het adres voor tuin-, bloem-
en landbouwzaden, bestr.midd.
Molenstraat 6, telefoon 1258

ERRES **PHILIPS**
TELEVISIE
Ben Lansink
Deurningerstr. 6 Tel. 2981

Woninginrichting

Kistemaker

Oldenzaal

EEN KLASSE BETER . . .

KORMELINK
OLDENZAAL
JUWELIER · HORLOGER · OPTICIEN

A'j 'n bezoek brengt an Ollenzel . . .
breng iej vanzölmsprekkend ok 'n be-
zeuk an lunchroom en ijsbuffet

Davina

(op de Markt)

bloembakken

(in diverse afmetingen)

Oldenzaalse Bouwmaterialen-
handel N.V.

oldenzaal

de zaak met meer

dan 50 toonkamers

Voor
een deskundig uitgewerkte

C.V.-installatie

E. HEIDEMANN & Zn

Boterstraat 15 Tel. 2077

OLDENZAAL

**De zaak
waar U altijd slaagt**

„Doe 't zelf”
met onze Gereedschappen
en U bent veel voordeliger uit!

fa. Groensmit

de grootste sortering, de laagste prijzen
Boterstr 1, Tel. 2484, Oldenzaal

Foto's könt nich kieken

(Mer oonze foto's mo'j bekieken)

fotohandel

't Kiekeske

Grammofoonplaten

GROTESTRAAT 35
TELEFOON 307 *Zelf de toon aan!*

OLDENZAAL

BLOEIENDE INDUSTRIESTAD,
heerlijk gelegen aan de voet van de
Tankenberg. Omgeving rijk aan natuur-
schoon.

- * ST.PLECHELMUS-BASILIEK, bijna duizend jaar oude Oudheidkamer.
- * Karakteristiek stadscentrum. Volop gelegenheid voor sportbeoefening.
- * Overdekte bad- en zweminrichting.
- * PRIMA HOTELS en PENSIONS

Stalen ramen van

OTTENHOF

bint óf !!

op den Koem 33

Ollenzel

Hoveling
v/h Oosterholt-Wiegerink

FORT-SCHOENEN: nog altijd de beste
kinder-jongenschoenen met 1/2 jaar garantie.

aardgas

de BRANDSTOF uit eigen
TWENTSE BODEM is

voordeliger

Gemeentebedrijven

Burg. Wallerstraat 3

Meubelen
Tapijten
Bedden
Linoleum
Celovynyl-
tegels

SMELLINK
MEUBELTOONKAMERS
OLDENZAAL

Voor spuitwerk aan Uw auto

ALBERT KIP

HEINKEL

SPARTA

ANTOON HUTTEN

veur nij spul en reparasie

DENEKAMPERSTR. 71 TEL. 2863

PUCH BERINI ZUNDAPP

Interview met Prins Herman I

(Vervolg van pag. 1)

Prins Herman lachte dorig. Als door 'gewinterde Boeskoolnaar heeft hij zijn trots. En met recht. De Plechelmus-stad heeft Herman van Gils onder andere de kansen geboden een eigen bedrijf op te bouwen dat als «Chemische wasserij en ververij Accuraat» ook in andere Twentse plaatsen een uitstekende bekendheid geniet. Maar er is méér. In Oldenzaal speelt „Quick”. Nog niet droog achter de oren, meldde Herman van Gils - zo'n «keerlken» van 12 jaar - zich als lid voor de juniorenafdeling van deze voetbalvereniging. En sindsdien heeft hij zijn hart aan Quick verpaid. Met 18 jaar speelde hij in het 1e elftal. Een van zijn hoogtepunten was de strijd om het landskampioenschap van de I.V.C.B.; de uitbrekende oorlog verhinderde Quick destijds om landskampioen te worden.

Na '46 speelde Herman nog een jaar in het eerste. Daarna werd hij lid van het bestuur en de elftalcommissie. In het seizoen '49-'50 aangesteld als trainer van Quick-Oldenzaal, wist hij in het derde trainingsjaar met Quick kampioen te worden en te promoveren naar de 2de klasse van de toenmalige K.N.V.B. Is het zo onbegrijpelijk dat Herman van Gils een man is die tweeduizend leden en supporters op zijn hand heeft? En daarnaast de sympathie bezit van allen in de Boeskoolstad, die de sport een warm hart toedragen; (en wie doet dat nu niet?). Als Quick-man is Herman van Gils er dan ook voor iedereen! Met recht - zoals U nu nog beter begrijpt - heeft Herman van Gils als Boeskoolnaar zijn trots.

TWENTSE POST: Bij vorige gelegenheden, Hoogheid, is het ons opgevallen dat op de doore dagen Uw carnaval-vierende gemeenschap meer dan anders Twents spreekt en haar normen tot het minimum beperkt. Dat alles en iedereen ongecompliceerd is. En dat, ofschoon we van een familiefeest niet kunnen spreken, daar carnaval - in tegenstelling tot de kermis - zich afspeelt buiten de

huiselijke sfeer, tòch iedereen familie is. Naar welk devies toch, Hoogheid, leven wel Uw onderdanen?

PRINS HERMAN: „Kiek nich wat 'n ander döt; doo zölf wat”, is het devies waarnaar U vraagt. De carnaval is, zoals het prospectus van de stad Keulen het in 1961 zegt: „geen vlucht in het gemakkelijke”. Er komt inspanning en transpiratie aan te pas. (Prins Herman, die in het dagelijkse leven veelvuldig gesprekken voert met vertegenwoordigers en zakenlieden uit alle hoeken van ons land, gesprekken die veelal gevoerd worden in de algemene landstaal, begint in het vuur van zijn betoog opeens Twents te spreken:) As iej in de sport wat wilt bereiken, dan mu'j der allns veur aover hebben. Iej mut oe spaoren, iej mut oe veurbereiden um 't hoogste te bereiken wat er te bereiken valt. Zo is 't ook met oons Ollenzels Carnaval 1963. Wiej mut oons ook veurbereiden. Wiej mut oons concentreren. Kot en good; wiej mut nich naor 'n aander kieken, wiej mut zölf wat doen.

Prins Herman neemt een glas en heft het op:

Op 't Ollenzels Carnaval veur Twente. Leve Ollenzel, leve de Kadolstermännekes en wiefkes, leve Twente.

Wij beantwoordden deze toast en beseften, dat de audiëntie ten einde liep. Met journalistieke vrijmoedigheid waagden wij het nog te vragen wat Zijne Doore Hoogheid dacht te doen voor de sportminnende jeugd van Oldenzaal.

Wij hebben drie voetbalverenigingen in onze stad, zei Prins Herman toen hij zijn grote dorst geleest had. Quick, Oldenzaal en Berghuizen. En voor al hen jongeren (tot 18 jaar) organiseer ik een tournooi met als 1ste prijs een Prins Herman-beker. De winnaars van hun poule krijgen een medaille van de prins. Zijne Hoogheid liet ons zijn medaille zien. De ondergrond stelt een voetbal voor (zie afbeelding op deze pagina) waarop drie vogeltjes die de kadolstermännekes verbeelden; (het winterkoninkje wordt in Oldenzaal kadolstermännেকে genoemd). De dagelijkse bezigheden van de Prins

Programma

carnaval Oldenzaal '63

De Oldenzaalse carnavalsvereniging „De Kadolstermännekes” heeft voor de komende carnavalsviering het volgende programma bekend gemaakt.

ZATERDAG 23 FEBRUARI

- 16.11 uur: Feestelijke intocht Prins Carnaval
- 16.33 uur: Officiële ontvangst en overhandiging van de stadssleutels.
- 17.00-18.00 uur: Receptie.
's Avonds carnavalsviering in diverse dansgelegenheden en café's met bezoek van de Prins, Prinsengarde en Raad van Elf.

ZONDAG 24 FEBRUARI

- 14.30 uur: Carnavals-optocht.
's Avonds als Zaterdag.

MAANDAG 25 FEBRUARI

- 15.00 uur: Kinderoptocht.
's Avonds als Zaterdag.

DINSDAG 26 FEBRUARI

- 23.45 uur: Officiële sluiting met Carnavals-ceremoniën, in aanwezigheid van de Prins, Prinsengarde en Raad van Elf met het Bestuur en andere feestvierders op het Burgm. Vos de Waelplein.

Hoese-
orde

Prins
Herman

worden uitgebeeld door een schild. Op dit schild tenslotte herkennen we de St. Plechelmustoren, in wiens schaduw Herman van Gils is opgegroeid van „'n keerlken met 'n kreenk van 'n kakstool nog veur 't gat” tot „löslopend gezel” en „man met ne hoesholdinge”. En tot PRINS HERMAN I, opperschenker der doorigheid, geboren in de Boeskoolstad de 9de van de 9de in het jaar 1917. En 9de prins van Oldenzaal.

Hengelo

Empo-Humber-Vestingrijwielen

Rijwielhandel en Reparatieinrichting

v. Merkstein

Tuindorpstr. 18-20, HENGELO

Blaas eens uit...

ga naar de kapper

Gerrit Wieffer

Alle parfumerie art. Leeuwerikstr. 11

Haarden en Kachels

A.H. Knoef
OLDENZAALSestraat 61
HENGELO

Gereedschappen, IJzerwaren, Huish. art.

BLOEMENMAGAZIJN

K. Hunia & Zn.

Tuindorpstraat 38 — Brinkstraat 1a

Speciale bakkerij

TH. J. TE KAATH

Heerlijke Koek, Banket en Gebak

- ▲ Krabbenbosplein 12
- ▲ Oude Postweg 8
- ▲ Schumannstr 18

Weemenstraat en Kotmansweg - Hengelo

BOERENLEENBANK

Hengelo (O.)

verzorgt alle bankzaken

Parallelweg L.S. Telefoon 7366

N.V.

out-bewerking
ENGELO

Interieurspecialisten

Chopinstraat 11 — Tel. 3798

Econ. Dir. J. M. Prinsen

Chopinstraat 12 — Tel. 3798

PORTJE

Deldenerstraat 8
Hengelo (O.)

W.W.W.

Pas-Tunette Corsetten en BH's

Bult's Slagerij

VOOR VLEES
EN VLEESWAREN
WEEMENSTR. 12, TEL. 2752

H. J. Krakkers

AANNEMERSBEDRIJF

Tel. **Hengelo** 2964

Nieuwbouw, Onderhoud- en Betonwerken

de Bokdams

VOOR
DANSLES
Drienerstraat 37

N. V. Garage DESTER

Off. Gen. Motors Dealer
Vauxhall Bedford Pontiac
Modern doorsmeerstation

Enschedesestraat 130-140, Hengelo

DAMES-, HEREN-,
KINDER-PYAMA'S
EN -ONDERGOED,
SCHORTEN, ENZ.

Altijd goedkoop

Bonneterie

SPECIAL-
ZAAK:

Blouses - Rokken - Vesten

Molenstr. 5, Tel. 7382, Hengelo

VERSTEEG's veerve

veur hoese en earve

Molenstraat 20

Hengelo (O.) — Tel. 2207

Automobilbedrijf

ERNÉ

FIAT

Deldenstr. 42
Tel. 2120

vanaf:
f 3799

500

• MEUBELN

• TAPIJEN

• BEDDEN

Van Dijk

voor de moderne
woninginrichting!
MARKTSTR. 15

de vraoge, dee nich meuliek bleek

In ne klasse har de meister
Ne hele meulieke vraoge 'daon.
„Wat lust alle keender geerne?”
't Antwoord mos op 'n breekfen staan.
Alle breekkes wadden zo binnen.
Wee'j wat doo de meister las?
Met grote letters stun te lezen
dat dat lekkere „Yoghurt” was.

MELKINRICHTING

YOGHURT: fris, voedzaam, gezond.

Gecombineerd met vruchten as „toe-tje” nich te evenaren. YOGHURT wodt ow in hoese brach deur ow melkventer.

Delden kan bogen op hoge ouderdom. Als Thelden komt het reeds in 996 voor in een stuk, waarbij een zekere graaf Wiechman een schenking doet aan het klooster te Elten. Volgens sommige schrijvers zou met Thelden echter een gelijknamig plaatsje in de graafschap Zutphen zijn bedoeld.

„Delden”, zegt Snuij, „is uit de gelijknamige marke afgezonderd”, het is ontstaan uit een zeer oude Hof (een complex van hoeven). Van de zes Bisschoppelijke hoven in Twente, welke de domeingoederen verenigden, bevond zich er ook een te Delden.

Bisschop Gondebald schonk in 1118 dekerk, die reeds na de eerste prediking van het christendom was gesticht, aan het Kapittel van St. Pieter maar in 1294 gingen de patronaatsrechten over aan het Kapittel van St. Lebuines te Deventer. Om de groei op te vangen zou Delden o.m. in 1404 de wallen nog al eens verlegd moeten hebben.

Twickel, oorspronkelijk een gewone boerenhoeve, „het Eysink”, heeft zich bij het stadje ontwikkeld, niet omgekeerd, zoals b.v. te Almelo waarschijnlijk het geval is. Het was voorbestemd om tot een van de grootste landgoederen van Twente, ja van heel Nederland uit te groeien. In 1490, toen Hendrik van Wisch het stadje plunderde, tot 1510 is Delden herhaaldelijk geheel of gedeeltelijk door oorlogshandelingen verwoest, terwijl in 1498, nogmaals in 1510 en 1583, en voor het laatst in 1655 veel huizen en gebouwen in rook opgingen. De laatste keer (1655) werd nagenoeg de hele binnenstad door brand vernield.

Hierbij gingen de archiefstukken in vlammen op, zodat van Delden's vroege historie weinig bronnen bekend zijn.

In 1923 stootte de landbouwer J. Assink op het erve de Schutter te Ambt-Delden bij het afgraven van een akker ongeveer

70 cm beneden het maaiveld op een horizontaal liggend Jacoba-kannetje dat, in stukken verbrijzeld, een groot aantal zilveren munten (totaal 330 stuks) uit de 14e en 15e eeuw voor zijn voeten deed rollen. De jongste munt droeg het jaartal 1421. Stellig is de schat in verband met de troebelen rondom de benoeming ener nieuwe Bisschop op de stoel van Utrecht aan de grond toevertrouwd.

Mr. G. J. ter Kuile, die in z'n „Twentse Eigenheimers” van deze vondst gewag maakt, liet door een mathematicus berekenen, dat de som geld, die kort na 1421 werd begraven, zou zijn aangegroeid tot twee en half miljard gulden, wanneer zij tegen 5 proc. 's jaars op rente was gezet!

Delden's Oude Posthuis in restauratie

Gelegen aan de hoofdweg Duitsland-Holland, was het stadje Delden circa driehonderd jaar geleden een centrum van nationaal en internationaal postkoetsverkeer.

Omstreeks 1650 werd hier «Het Posthuis» opgericht, een pleisterplaats in de internationale route. De postmeester had hier zijn «station» hier werden de paarden van de postkoets verwisseld terwijl bekend is, dat er o.a. meerdere hoge autoriteiten hebben overnacht.

Wanneer men, staande op het Marktpllein te Delden, met het gezicht naar de voormalige r.k. kerk (zie afbeelding boven) de panden aan de westzijde bezichtigt, onwaart men in de gevel van het pand Markt 1, bewoond door de loodgieter J. W. Rouweler, een fraaie hoorn. Dit is het oude Posthuis dat thans weer een jeugdig aanzien heeft gekregen in verband met een restauratie, die in samenwerking met Monumentenzorg ter hand is genomen en waarvoor de tekeningen werden vervaardigd naar een kopergravure welke in het bezit is van de familie Rouweler. Met deze restauratie is weer een

historisch monument, een mooi voorbeeld van vroegere architectuur, voor stad en streek en voor het nageslacht behouden gebleven. Het vroegere stalen kozijn is weer aangebracht terwijl er — evenals voorheen — Bentheimer stenen zijn gebruikt. Als straks ook de ingang van de Deldener «stadstoren» (zie afbeelding) geheel in oorspronkelijke vorm zal zijn gerestaureerd (de restauratie is een symbolisch geschenk van de Edwina van Heekstichting aan de president-kerkvoogdes, de Baronesse van Twickel, bij gelegenheid van haar 80ste verjaardag in 1959), dan kan men in Delden weer de oude luister genieten van enkele prachtige bouwwerken: de uit 1464 daterende toren als enigste in zijn soort weer in het bezit gesteld van de Ned. Herv. Gemeente na 150 jaar (1798-1948) in het bezit te zijn geweest van de burgelijke gemeente. En het oude Posthuis, dat dienst deed tot 21 sept. 1809, toen de Franse bezetter de paardenposterij instelde, waarmee de Deldense dienst, welke op vrij geregelde tijden een diligence liet rijden o.a. op Bentheim, Zwolle, Borculo en Naarden, practisch werd opgeheven.

**Delden
kan
bogen
op
hoge
ouderdom**

ENSCHEDÉ

Biej 's leavens wit en 's leavens zwat
sprek aait 'n bleumke nog tot 't hart

BLOEMEN-
MAGAZIJN «*Corona*»

HENGLOSESTRAAT 156 - TELEFOON 3238

A. v. d. Leest Radio
Enschede Televisie

Radio onderdelen - Electrotechnische artikelen
Erkend reparateur en installateur
OLDENZAALSESTRAAT 39 - TEL. 10688

PARAPLU-HUIS

D. Huckriede

Hengelosestr. 129

Machiefabriek
ARENS & Zn

► tandwielen
Perikweg 52

voor goeie schoenen
bekend

Heng.str. 16 - Oldenz.str. 93 - v. Loenshof 5

Ook Uw
adres *H. Zwier*

DAMES KAPSALON

Lipperkerkstr. 129 - Tel. 8159

alle boeken over

TWENTE

Van den Broek en Adolfs

Gronausestraat 5

Uit voor- raad lever- baar: BEI ONTEGELS, BETON-
SCHUTTINGEN, BETON-
PUTROOSTERS ENZ.

Bimsbetondakplaten, Keerwanden

Fa. J. H. Schuurink Binnenhaven 116
Telefoon: 3009

SALON *Neurink*

v.h. H. J. v. d. VEER

Dames-salon en Parfumerie
Haaksbergerstraat - Enschede - Tel. 2876

Speciaal adres veur oew kleere

KIRCH'S
Berconhuis
de jas met karakter

Haverstr. 23
ENSCHEDÉ

Nieuwstr. 22
HENGELO

SPORTINSTITUUT

Huitink

Dames- Heren- en
Kinderclubs

Molenstr. 38, Tel. 2054
Prive: Tel. 11521, Enschede

Een BRIL, die werkelijk prettig zit
is gemaakt door

Remmelt Pit

Kalenderstraat 24-26 Enschede

Gramfoonplaten Pick-Ups

SPECIAALZAAK Nieuwstr. 57 Tel.
3909 Hengelo O.
RADIOKO C. F. Klaarstr. 28
Tel. 4863 Enschede

Fa. H. Kraaijenbrink

Hengelosestr. 33 - Tel. 5751

RADIO EN TELEVISIE

Electriciteit op elk gebied

ZAODHAANDEL

Dalenoord

'n oold Tukkers-adres
Oldenzaalsestraat 35

FA. H. v. d. BERG

OLDENZAALSESTRAAT 65 - TEL. 2543
Steunzolen volgens gipsmodel, Elast.
kousen, Kunstledematen, Orthop. cor-
setten, Beugels, Buikgordels, Staalwaren

Coöp. Melkinrichting
LONNEKER-
producten zijn beter!

TELEVISIE
*
HOOR
APPARATEN
*
RADIO

Blijvende service!

Jan LANGKAMP
LANGESTR. 52 TEL. 4695 ENSCHEDÉ

oostvogel
sinds
1793

ENSCHEDÉ

Haverstraat 1 - Hengelosestr. 9

Het bekende adres voor het
leveren van alle bekende merken
gazon- en motormaaiers

(ABNER, BRILL, POLBATE, HUSQVARNA)

Fijn-
slipertij **H. v. d. Meer en zn**
BLEEKERSTR. 18 - ENSCHEDÉ

ADOLFS & PENNINK

de boekhandel t.o. 't postkantoor

studieboeken

pocketbooks - romans

Voor 't **Hoën**
medaille,
krans, tak
of beker: bij ons slaagt u zeker
Ripperdastraat 2a, Enschede

advertenties bekijken is bijna net zo gezellig als winkelen

de ploog

(door dr. A. Wibbelt; in het Twents door meester G. B. Vloedveld z.g.)

Ik ken oop eer' gen mooier wark
As achter 'n ploog te gaon.
't Is mij aaltied 'n nij plezeer
En 'k heb 't zo vake daon.

De peere trekt in glieken tred
De zwatte voor ,kedaot',
En achter mij den wipstat tript,
Zien stetje slöt de maot.

Den leewrik in de loch kan nich
Zik baargen van plezeer.
Hee hef zien nusjen aargens woer
Daor ginder in 't vleer.

En ik duur 'n wieden vri'jen es
Gao röstig mienen pad.
En heb mien wil, dat voor an voor
Zik leg zo liek en glad.

Mien leewe ploog, mien staarke ploog,
Griep deep mer in 't land.
En haal den zègen mij der oet
Met diene blanke hand.

mienen ool'n vrend

(dr. A. Wibbelt; Twents: G. B. Vloedveld)

Non smiet di'j daal, mien'n ooln vrend,
Gemaklik been oop been!
Stop diene piep mer ni'js! Wij komt
Zo jonk nich wier bi'jeen —
En ik was zo alleen.

Wij beiden hebt te hoope, deeld
Dat leewe kinderspel,
Daor hebt de mooiste rozen ons
Wa bleuit an énen stel —
't Leawen nöm ons völ.

En heb wiej ook naor jongensard
Oetvöchten men'gen stried:
Wiej hebt mekaar aait allens gund
Van hatten zonder nied —
O, wat vergeet de tied!

Zins dow bieje mij, dan zin ik jonk,
Dan maakt 't leawen hoolt.
Mer gees dow weg, dan zinkt de zun,
De dag wodt gries en koold —
Ik zin oop eenmaal oold.

„Waar het om laatste en levensvragen gaat, zal de wereld lachend overwinnen; maar het is een lachen door tranen.”

(Rainer Schepper over de priester-dichter en schrijver Augustin Wibbelt).

Bij de 100. geboortedag van Augustin Wibbelt

Op 19 sept. 1862 in Vorhelm (kreis Beckum) geboren als boerenzoon, was Augustin Wibbelt vele jaren pastoor in Mehr bij Cleve. In het „Ludgerusblatt” verschenen in de negentiger jaren de eerste „Druke-Möhne-Geschichten”, humoristische vertellingen, die aanknoopten bij de oude „Döhnkes-” poëzie met haar gemakkelijke uitbeelding van namen en gebeurtenissen. In het middelpunt stond de „Drüke-Möhne”, een prachtige, evenwichtige boerenvrouw, «eine deftige Meerske», als het ware de staande figuur in deze kluchtige vertellingen. Dit was het uitgangspunt voor Wibbelt's boerenromans „Wildups Hoff”, „De Strunz” „Hus Dahlen”, tussenstations van zijn langzaam groeiend schrijverschap dat haar hoogtepunten bereikte in „Schulte Witte”, „Dat veerte Gebott” en „De lärfschop”, boeken waarvan er verschillende door de grote kenner van onze Twentse spraake meester Vloedveld vertaald werden, waardoor de werken van Augustin Wibbelt ook hier reeds vroeg bekendheid kregen.

„Alle kunst is strijd, en elk waar kunstwerk is een overwinning, is vrede na 't gevecht.”

(Augustin Wibbelt)

In het levenswerk van Wibbelt neemt ook de platduitse lyriek een belangrijke plaats in. De bundels „Pastraoten Gaoren” (Pastoors tuin) en „Aobend - Klocken” bevatten paarlen van Nederduitse dichtkunst zoals men ze in deze taalweergave alleen nog vindt in Klaus Groths „Quickborn”, prachtige natuurbeelden naast diepgevoelde religieuze belevenissen.

In woordkracht en zekerheid als mede geestelijke rijkwijde wist slechts

Augustin Wibbelt

Karl Wagenfeld een peil als Wibbelt te bereiken.

In „Luzifer”, „Antichrist” alsmede „Daud und Duwel” heeft Wibbelt de wereld- en God-aanschouwing van de Munsterlanders in de volle betekenis van het woord „gedicht” en verdicht, hij heeft de stroom des geestes, die omtrent de eeuwwisseling door de harten van de bewoners van dit landschap vloeide, in een „spraoke” bijeengebracht, die krachtig, stug is als haar roodbruine akker, doch niet oud is, glad, kaal en verstijfd, maar nog overvloeit door de droom der jeugd.

Wibbelt en Wagenfeld als de twee belangrijkste meesters van het platduits in de Westfaalse ruimte, waren geen bloed-en-bodem-auteurs, maar religieus verankerde christelijke dichters. Zij hebben met hun werk het bewijs geleverd, dat de Platduitse spraake ook heden nog uitdrukkingsmiddel kan zijn voor de ware en echte vragen van de mensheid.

hengelo

Ruischer en Hartgers

Veur elektrische apparaten

Radio en Televisie

Drienerstraat 4 - Tel. 4878 - Hengel

Het beste adres voor:

**GEDISTILLEERD, WIJN, BIER,
LIKEUR, LIMONADE**

Fa. Jac. Krabbenbos
Molenstraat 18

**Top-SLAGERIJEN
Olde Olthof**

De boterham,
belegd met onze WORST, vliegt er in!
Woomenstr. 24 Twekkelerweg 60

BEHANG EN VERF

Fa. Wed. J. Walhof

Beekstr. 29 Hengelo

**Automobiel-
bedrijf**

J. WARMINK

Hengelo Ov.

Ziet onze nieuwste
Austin-modellen

Opgericht 1845 Opgericht 1845

Fa. H. van Wezel

Expeditie- en Transport-
bedrijf

HENGELO (O.)

„Wiej veurt van allens”

Tel. 3650

Tel. 3650

AHREND

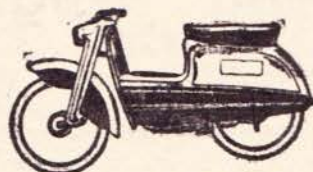
Telgenflat Hengelo Tel. 7266
voor: Lichtdrukken, Foto-
copieën, bestekken.

Meubelen — Tapijten
Gordijnen — Bedden

Morsinkhof

ENSCHDESESTR. 16

KAPTEIN - TYPHOON
PONETTE BROMFIETSEN

D. TEESINK

LANGELERMAATWEG 152

Voor: radio, televisie, haarden,
kachels, wasmach. en stofzuigers

«NADORP»

Deldenerstraat 47, Tel. 2680

Kuipers

kleedt U

steeds beter dan best

HENGELO - TELGEN 21

Biej

**Bookhandel
Broekhuis**

hebt ze „MANS KAPBAARG”
van G. B. VLOEDBELD

‘t Beste humoristische boek in ‘t Twents!

Elke beschadiging

aan Uw auto
wordt door ons onzichtbaar
hersteld. Wij zijn **SPECIAAL**
ingericht voor:

- Uitdeuken
- Las- en
- AutoSpuutwerk

J.B. SCHUMANN EN ZN.
HENGELO (O) TEL. 3797

Veur de
hele
börgeriej

Reef

de beste
stomeriej

KRABENBOSWEG 142. TEL. 3888
INGANG ALEIDASTRAAT 2

Timmerfabriek

Hannink

Hengelo (O.) — Tel. 3701

Levering van:

kozijnen, ramen, deuren, trappen
enz. voor utiliteits- en woningbouw

U kiest toch ook

Willems

voor Uw auto, scooter,
bromfiets of rijwiel ?

Ook ruim gesorteerd in onderdelen

Langestr. 21 Tel. 3438

Diverse plaatsen

Wibbelt-Herdenking Münster

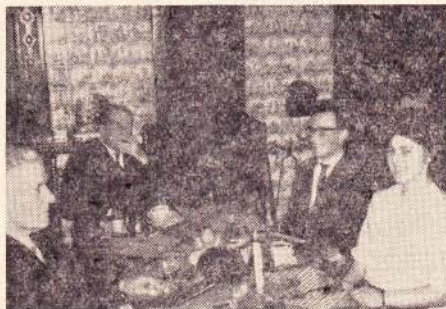
Universiteitsprofessor dr. theol. Bernhard Kötting (geboortig uit Stadtlohn, Dtschl.)

Het Münsters strijkorkest zorgde er op verdienstelijke wijze voor, dat elk onderdeel van de Wibbelt-herdenking op passende wijze werd omlijst.

De «Nederduitske Bühne» bracht een uitstekende vertolking van Wibbelt's „O Hiemmel, dauet den hilligen Dau!”

Dr. A. Rakers (tweede van links) woonde de herdenking bij met enkele leerlingen van de Mgr. Hoogveld-kweekschool. Geheel links de heer G. ten Holt uit Hengelo.

Vrijdag 14 dec. 1962 werd in de Aula van de Westfaalse Wilhelms-Universiteit (slot) te Münster de 100ste geboortedag van Augustin Wibbelt op indrukwekkende wijze herdacht. Meer dan duizend genodigden, waaronder vertegenwoordigers van talloze culturele organisaties, woonden deze herdenking bij, welke werd gehouden onder auspiciën van genoemde universiteit en raad en bestuur van de provincie-hoofdstad Münster.

Prof. dr. Joachim Ritter, rector-magnificus van de universiteit die, zoals een vertegenwoordiger van het stadsbestuur het formuleerde, altijd een belangrijke plaats heeft ingeruimd voor de Nederduitse talen, geschiedenis en kunst, opende de bijeenkomst met 'n korte toespraak, waarin hij de waarde van de moderspraake belichtte en de grote verdienste welke Augustin Wibbelt zich voor deze «spraoke» en het volk verworven heeft. Hij sprak de hoop uit dat deze herdenking er toe moge bijdragen dat de woorden van Wibbelt nog meer de harten bereiken van de mensen, tot wie hij zich gewend heeft.

In een uitmuntende rede stelde prof. dr. theol. Bernhard Kötting vervolgens de persoon van Wibbelt in het volle licht. „Wibbelt, die vanaf de wieg «plat» heeft gesproken, was een mens, aldus prof. Kötting, die als middelste van 7 kinderen al vroeg hielp aanpakken op de grote boerderij van zijn ouders en in zijn kinderjaren zijn ziel zich zag ontsluiten voor het visuele, door zijn dagelijkse omgang met het landschap, de natuur en de evenwichtige, eenvoudige, gelovige mensen. Toen hij na zijn priesterwijding in aanraking kwam met de stad, de industrie, die hem benauwde, voelde hij zich ziek. Zijn vreugde over z'n overplaatsing, die hem onder de Nederreinische boeren bracht, was dan ook groot.

Misschien was Wibbelt een pantheïst, maar dan was het Franciscus van Assisië ook en dan zijn het ook de boeren van het Münsterland”, aldus prof. Kötting. „Wibbelt had nauwelijks oog voor de grauweheid van de dood. Zijn gestalte stond echter niet in principiële tegenstelling

tot God. Hij was gelovig. Een man, die met priesterlijke visie in het wisselende leven de vergankelijkheid in vele beelden aankondigde. Wibbelt neemt de dood als een vanzelfsprekende echo van het leven.”

Uit de eerste platduitse lyriek van Augustin Wibbelt bracht het Nederduits Toneel onder leiding van dr. Konrad Maria Krug «O Hiemmel, dauet den hilliegn Dau», tevens bedoeld als een Advents-omlijsting.

* *

Op 17 jan. 1963 werd ook te Gronau een Wibbelt-herdenking gehouden, georganiseerd door de Heimatverein aldaar en waarvoor grote belangstelling bestond. Sprekers waren G. J. ten Brinke, voorzitter van de vereniging, en Rainer Schepper, een persoonlijk vriend van Wibbelt.

Op beide herdenkingen werden wij getroffen door het feit dat de eigen cultuur hier gewaardeerd wordt onder alle lagen van de bevolking en ook door officiële instanties en autoriteiten krachtig wordt gesteund. Twente doet er goed aan om ten aanzien van zijn volkseigen cultuur de ogen meer op het Munsterland, Westfalen, dan op Holland gericht te houden.

Universiteitsprofessor dr. Joachim Ritter.

Motel Gleunige Tuffeln - JAN KOLSTE - Enschedesestraat 205, Hengelo (O.)

Coöp. Boerenleenbank
DELLEN

Alle Bankzaken
SPOORSTRAAT 9 - TEL. 05407-437

Boerenboend in Boorn

Vanof 1896

De boeren van Hettum, Hassel, Zeendern
[en Boorn
Bint a 60 jaar naor 'n Boend hen egaon.
Ook dee van Buur'n, Gammelke en Aozel
Tot an de wiedlôchtigsten oet Saosel.
Waarom z'oot Boorn 't voor en 'n kuunst-
[mest haalt?
Umdat eer 'n BOEND zo good bevaalt!!

Spaar bij de

BOERENLEENBANK
Haaksbergen

Kassier

H. H. Rouwenhorst

Wiej helpt met an de
bleui en veuroetgang
van **MAARKEL**
met wiede umgeffing

- Coöp. Boerenleenbank en
- Coöp. Landbouwvereniging

Makelaarskantoor

ROTTINK N.V.

Deldenerstraat 36-38, Telefoon 3041, Hengelo (O.)
VASTE GOEDEREN ♦ ASSURANTIËN ♦ HYPOTHEKEN

Spaar mee bij de Boerenleenbank

Boerenleenbank
Oldenzaal

de spaarbank voor iedereen
3-3¹/₄ procent over al Uw
SPAARTEGOED
Telefoon 2580 — Giro 892439

Boerenleenbank

ROSSUM

verzorgt
alle
bankzaken!

Telefoon: 05411/210

't Allertijnde product

COÖP ZUIVELFABRIEK
EN MELKINRICHTING
„BORNE”

Voor Melk, Melkpoeder, Boter en Kaas

Coöp. Zuivelfabriek
„VOLHARDING”
DENEKAMP

BOERENLEENBANK

Weerselo

Verzorgt al uw bankzaken. Hoogste spaarrente.

BOERENLEENBANK

Lattrop

Spaarbank — Alle Bankzaken

BOERENLEENBANK

Wegdam

Voor alle bankzaken, Voorschotten,
Credieten en lopend rekeningverkeer.

BOERENLEENBANK
DEURNINGEN

- Direkt opvraagbaar spaargeld
- Deposito spaargeld

SPAREN | Boerenleenbank

BIJ | te
DE | **Ootmarsum**

Coöp. Aan- en Verkoopvereniging
NOTTER-ZUNA en RIJSSEN

Tel. 05480-2268 - Giro 897983
Het adres voor hooi en stroo

BOERENLEENBANK

Bornerbroek

- De SPAARBANK
- verder alle BANKZAKEN

Boerenleenbank

Denekamp

de spaarbank
voor het platteland

BOERENLEENBANK

Saasveld

Hoogste spaarrente, Voordelige voorschot- en
credietleningen. Verzorgt al Uw Bankzaken.

BOERENLEENBANK

De Lutte - Overdinkel
VERZORGT ALLE BANKZAKEN
Tel. 05415-259 Tel. 05423-685

ALMAN is 't hier met ees
vuur goo botter en goo kees
Coöperatieve Zuivelfabriek
Concordia-Bornerbroek

Coöp. Boerenleenbank
„LOSSER”

Hoge rente voor al Uw ingelegde spaar-
gelden. Lage hyp.- en voorschot-rente

Hoogste rente over Uw spaartegoed

Voorzitter Twentse Schrieverskring sprak in Salland

Het bestuur van het Cultuur Historisch Genootschap te Raalte. Aan de bestuurs-tafel van links naar rechts: de heer Smidt Krans (gép. Gem. Archivaris), J. Kuiper, H. Hannink (secr.), B. Aa (voorz.) en drie gasten: H. Korteling (met bril); voorz. Sallandse Schrieverskring), J. Vredenberg (voorz. Twentse Schrieverskring) en A. de Weerd (secr. Sallandse Schrieverskring).

In de maand januari hield de heer J. Vredenberg uit Haaksbergen (voorzitter van de Twentse Schrieverskring) voor bestuur en leden van het Cultuur Historisch Genootschap te Raalte een lezing over de ontwikkeling van de modersprake. Spreker schetste de situatie vanaf de tijd dat de grote volksverhuizing tot stilstand kwam, en behandelde vervolgens de verschillende invloeden die omliggende taalgebieden hebben uitgeoefend op het Oost-nederlands, zoals de jongste wetenschappelijke onderzoeken hebben aangetoond. De heer Vredenberg betoogde vervolgens onder meer dat wij in de eerste plaats goed Nederlands behoren te kunnen spreken maar daar-

naast onze moedertaal in ere dienen te houden en een betere plaats behoren te geven dan zij tot nog toe heeft gehad.

De Deventernaren H. Korteling en De Weerd droegen stukjes voor in de modersprake, mede waardoor de bijeenkomst zeer geslaagd mag heten.

ENSCHEDÉ

Stichting Voetbalbelangen Twente

Op 1 febr. passeert op het kantoor van de notarissen Van Nes en Van Hof te Enschede de stichtingsakte van de Stichting Voetbalbelangen Twente en kan een daadwerkelijk begin worden gemaakt met het verlenen van financiële en/of andere steun aan de in Twente gevestigde voetbalverenigingen, die met één of meer clubs uitkomen in de sectie betaald voetbal van de K.N.V.B. Het begin-kapitaal van de stichting bedraagt ongeveer f 100.000. De eerste Twentse club die van de hulp van de stichting gaat profiteren is Sportclub Enschede.

HENGÉLO

Drukkerij Huis Twentse Post erkend

De Stichting Bedrijfscommissie voor de Grafische Industrie te Amsterdam, Adviescommissie Ministeriële verklaringen voor de Grafische bedrijven, verleende aan de Nedersaksische Drukkerij, Uitgeverij en H. O. Twentse Post te Hengelo een erkenning voor huisdrukkerij. (SK 119/IV. 8263)

«Pastorale belangstelling» voor de modersprake; (Pastoor Menting, Dedemsvaart).

't Is roem zeuventig jaor verliên! Dow harren ze bie de Sekboer in Geestern nen knech den d'r a jaoren west was. As koojonge was e kömnen, um 'n luk te verdeenen. Jens, zo hetten hee geleuw 'k, was oet ne hoeshoulinge waor 't ze nich rieke wazzen — wa an erfgenamen, mer nich an aards good. Dow hee 't zat was, um alle dage achter de koo-stette an te kiekien, wol e geern kleen knech wödden. Dat vun de boer good, want achter de «koošmenne» kon e wa wier zonnen bössel kriegen, dee wazzen der genog in dee dage, zat!

De jaoren gungen ok in Geestern vedan en Jens wödden nog wa reukloos 'n maol grote knech umdat e op de boerieje nog wa good avanseern kon. Hee was nen keerl van weenig weurde en har nich völ kamoozies, dat har hee nich. Al he'j ook schuppen-aos tot waopen, a'j 'zo [wied zint op de boerieje, he'j aorig wat in de melk te brokken. Dan döf iej met twee peerde te veuren en as de boer der nich maank is, dan strie'j ok aoever 'n es hen, achter de plooge an. Dan mög iej brood sniën jao, al zökke veurrechten he'j dan, das waor. Dan kö'j tevreen wean, zo'j zeggen. Mer dat was Jens de knech nich vedan.

Hee wol es absloet 'n maol verannern en stekken ok es de veute onder 'n anner ziene taofel. Dat zeere ok zo um Mirreweenter tügen de boer met 'n paa weurde en den meuten ter van, want Jens was nen goon

knech en gek met de peerde. Mer daor was niks an te klassineern, de knech wol tegen Nathem vot. Dan kon e bie nen boer in Albearge kommen.

„As 't ow nich bevaalt daor, dan komt mer geröst wier, dat doot“, zea de boer dow de dag was kommen dat Jens votgung. Den boer oet Albearge halen Jens — met

zien hemmen en hoolen in ne eeken kiste — met de wage van zien volkshoes op en daor gung 't hen.

Nen helen zettied gung der aoeverhen mer de Sekboer heuren niks meer van de aole knech. Tot op nen goon dag Jens wier onverdachens 'n brink aoever kwam. Onnoos harre a dag-tied geven of de boer vreug niejplichtig: Mien zeel, Jens, zi'j der wier? „Zoa'j zee“, was Jens zien bescheed; „en ik gao nich wierum.“

„Waorum nich? En hoo ha'j 't daor dan, jonge?“ vreug de boer vedan.

„Hoo za'k ow dat almaol zeggen,“ zeer Jens langzem vot. „Mer ik beklaag de beume bie den boer.“

„De b-e-u-m-e? En wat hebt dee dan zo'k zegg'n? „Wat dee hebt?“ was Jens zien kot bescheed: „Dee mot daor blieven staon en - ikke kon vot...“

H. KLAASSEN

de
knech
oet
Geestern

Cöop. Aan- en Verkoopvereniging

Deurningen

Tel. 05402—201

Veevoeder, Meststoffen
Brandstoffen, Zaaigoed
Pootgoed, Div. artikelen

Alle veevoerders onder CLO-contrôle

Hotel Haarhuis Zenderen

In 't herte van Twente

almelo

STURKA

kleere
haalt ze
veur kleen en groot
biej

Jan Buddingh

MARKTSTR. 34

Fa H. E. Rhebergen & zn.
Dames- en Herensalon

Parfumerie- en Toiletartikelen
Marktplein 18 - tel. 4381

BOERENLEENBANK

Almelo

verzorgt alle bankzaken
Oranjestr. 2, Tel. 3528 - Bijkant.: Acciopl. Tel. 6028

Olympia

Tel- en Schrytmachines
G. H. v. d. VEEN
ALMELO. Tel. 2666
HENGELO. Nieuwstr. 38. Tel. 3159

◆ Hermanna Rempelman ◆

Opgericht 1899
GROTESTR. 61 - Tel 3276
Corsetspeciaalzaak
Corsetten, Tricotages, Kousen
Atelier voor maatwerk

In vrogger dage daansen de leu op
de dell' 'n veertoer. Weer vól later
'n zeuensproonk. Rechtervoortfoxtrot,
wals en cha cha cha in niemoodse
daansscholen:

Ans en Wim POLMAN
Ootmarsumsestraat 26 - Tel. 4880

Jan Pezie SINDS 1873

ALMELO

Voor betere Heren- en Juniorkleding

Veur MEUBELS en allens, wat
er zo biejkomp kieken, naar:

TOON a.d. Tuinstraat

Tel. 3880

FOTO ROOS SINDS 1905

foto-service

Bornsestraat 26, Tel. 2563

Het Twentse Serviezenhuis

Heeringa & Co

Grotestr. 79, ALMELO
Nieuwstr. 36 Hengelo

Wedgwood, Spode,
Royal - Copenhagen

drogisterij - parfumerie

PRÜMERS

Bornsestraat 72 - Tel. 5650
Het huis voor geschenken

WELLER naaimachines
AGGENBACH breimachines
ALMELO Grotestraat 154

Nutspaarbank
UW bank

Hoofdkantoor Almelo
WIJRDENSESTRAAT 22

Bijkantoren te Almelo, Wierden,
Vriezenveen, Rijssen, Nijverdal en
Coevorden

HOTEL-CAFÉ-RESTAURANT
de Mooie Vrouw

(TEVENS BENZINE-STATION)

Een van de oudste zaken in Twente
OOTMARSUMSESTRAAT 488 - ALMELO

Landhuis' Grafisch Bedrijf
de drukker voor de tukker

■ VEEVOEDER
■ KUNSTMEST EN
■ LANDBOUW-
[BENODIGDHEDEN
in de beste kwaliteiten !!!

Door grote omzet
lage prijzen bij: **A.B.T.B.**
ALMELO

Coöperatie
De Landbouwcoöperatie

is een bolwerk ter beveiliging
ter verdediging
ter bevordering
van de economische belangen
van de vrije zelfstandige onder-
nemers in de landbouw te weten
de Boeren.
COöP. LANDBOUWERS-
BANK EN HANDELSVER.

CHEMISCH REINIGEN
VAKWERK DAN

Tempo

Speciale behandeling Si ro-set-kleding,
Terlenka, Dralon. In één dag klaar!
TEMPO, Rohofstr. 2, Tel. 4354

Bier en Limonade
Chocomel, Wijnen
H. TEESELINK

Groothandel in bier, limonade enz
GROTESTR. 140 a. ALMELO

Eis
perse

TWENTSE WASMACHINE
telef. CENTRALE 4550
BORNERBROEKSESTR. 28 a

Een schematisch overzicht van

de geschiedenis van Noorddeurningen

(door P. van der Maas)

(VI.)

Noord Deurningen in 't kerspel van de H. Nicolaas te Denekamp

Noord-Deurningen behoorde kerkelijk tot Denekamp, dat zich omsteeks 1275 als zelfstandige parochie afscheidde van Ootmarsum onder een eigen patroon: De H. Nicolaas. Voordien is er waarschijnlijk een kapel geweest, die van uit Ootmarsum werd bediend.

In het register der kerkelijke tienden van 1276 wordt de „plebanus de Deurnichem” genoemd. In het werk „Eenige Bijdragen tot de geschiedenis van het Archidiaconaat en Aarts priesterschap Twenthe” door J. Geerdink worden als pastoors v. D. genoemd:

Gerhardus Snoye—1416

Lubertus Averhof—1437

Johan de Epe—1505

Gerhardus Peze—1560

Van Andreas Bruggink van 1601—1634 staat er: „Hij begon te preeken voor luterschen en roomschen met gevolg, dat weinig mensen meer tot de H. Sacramenten gingen”

Als volgende pastoors worden nog vermeld;

Barth. Gerh. Peze 1635—1664

Burchardus Hetterman tot 1682

Bij hem staat aangetekend dat alle afgevallenen in Denekamp tijdens zijn bestuur tot het katholieke geloof terugkeerden, uitgenomen vier huishoudens.

Dan volgt Herman Peze 1696-1727 Opvolger is Henricus Gerverdink 1729—1730

Hij werd apostaat en derhalve gesuspendeerd. Verder worden genoemd

J. G. Kistemaker tot 1783

J. F. Hamsing tot 1801

H. A. Peze 1801—'29

G. T. B. Binkhorst 1829—'68?

L. v. d. Bosch 1868—1907

Ik voeg hieraan nog toe:

G. Warnink 1907—'11

W. Knuif 1911—'48

J. de Goey 1948—heden

Toen de Hervorming in Twente ingang had gevonden kwamen hier Lutherse predikanten, die later door gereformeerde werden vervangen. Bij besluit van 18 juni 1592 verklaren Ridderschap en Steden van Overijssel, dat ze niets liever zien dan dat de gereformeerde religie overal op het platteland worde uitgeoefend en geleerd

De pastoors krijgen van de Classis te Deventer de aanmaning om tot de nieuwe godsdienst over te gaan. De meesten vragen bedenktijd en blijven trouw aan de Moederkerk. „Toch waren tussen 1598-1665 zeker predikanten aangesteld en hervormde gemeenten gesticht te Oldenzaal Ootmarsum en Denekamp”

De parochiekerk van Denekamp ging in 1636 in handen der Gereformeerden over.

Nu brak er voor de Katholieken een moeilijke tijd aan. Over de grens in het Munsterland hadden ze volle vrijheid. Zo konden de priesters van de overkant - ik denk hierbij aan klooster Frenswegen - hulp bieden. Later werden godsdienstoefeningen gehouden op 'terve Werink, de Schultenhof, misschien op Ganzemeyer.

Ten tijde van Pastoor Kistemaker schijnt er een kerkhuis voor de katholieken gebouwd te zijn, naar Dingeldein meent op de plaats, waar zich nu de tuin van de familie Goorhuis bevindt.

Tijdens de Munsterse bezetting 1672 '75 was de oude kerk weer in het bezit van de Katholieken. In januari 1810 kwam ze volgens besluit van Lod. Napoleon aan de Katholieken terug.

Hoe staat het nu met de Hervorming in Noord-Deurningen?

Zeker is dat de havezathe van

1635—1770 in gereformeerde handen is geweest.

Ook bij het erve Maethues en Ryckmanning schijnt dit het geval te zijn geweest.

Beide erven bestaan thans niet meer Er is echter ook een katholieke tak van de familie Maethues of Maatman blijven bestaan.

Verzoekschrift over spelling

In een verzoekschrift aan de minister van O.K. & W. in ons land en de adjunctminister van openbaar onderwijs in België heeft het voorlopig bestuur van de Vereniging voor wetenschappelijke spelling onlangs gepleit voor verdere vereenvoudiging van de spelling van het Nederlands. Het bestuur zegt het rampzalig te zullen vinden als de voorkeurspelling in de toekomst uitsluitend zou worden toegelaten. Het door de commissie ingevoerde stelsel van eenvoudige voorschriften (elke ph werd f, elke rh werd r) zou de vereniging graag zien uitgebreid tot de k-klank, de t-klank en de tussenletter n in samenstellingen, zodat voor een als k uitgesproken c een k wordt geschreven, elke t-klank in bastaardwoorden als 't wordt gespeld en de tussenletter n in samenstellingen verdwijnt.

Moet kippenei volgens de huidige spelling uitdrukkelijk kipeei zijn, boekenkast daarentegen is beslist geen boekekast, omdat het geen kast is voor één boek. Inderdaad wel wat gecompliceerd, ondermeer als we aan het samengestelde woord «vrouwen skelet» denken of aan de kraker die niet voor één noot geldt maar desalniettemin een notekraker is, wat bovendien consequenties op muzikaal gebied meebrengt, daar de bekende suite van Tsjajkofski nu ook van naam veranderen moet.

Onwillekeurig vraagt men zich af of men de tussenletter n in samenstellingen niet beter met rust had kunnen laten, temeer daar deze n in tweetalige gebieden en hier met name in oost-nederland niet alleen trouw wordt uitgesproken maar ook als het ware met nadruk wordt genasaleerd: nen hanenkam, nen beerzenstroek, nen perenboom. Het gaat toch niet aan de juffrouw van de lagere school fout te laten noemen wat in wezen goed oost-nederlands is. Van twee kwaden de beste kiezend prefereren wij de huidige voorkeurspelling boven een schrijfwijze die ten deze een „verdere vereenvoudiging” in zou houden en mogelijk in de toekomst onze «voorkeur» door «het wapen der uitsluiting» in het nauw brengt.

DIVERSE PLAATSEN

J. A. Lesscher & Zn.SAASVELD - TELEFOON 238
Smederij en Reparatieinrichting - ExpeditieHandel in landbouwwerktuigen, melk-
machines, tractoren, bromfietsen enz.

COOP. ZUIVELFABRIEK

De Eendracht
ROSSUM

Het beste adres voor alle zuivelprodukten

Waarom ze bij

«De Eendracht»

IN TUBBIGE

de botter, kees, pap en yoghurt haalt?

Umdat de produkten van
De Eendracht goed bevaalt

C.L.V. LANDBOUWERSBELANG

Haaksbergen

C.L.O.-mengvoeders

Ruwvoeders

Brandstoffen

BOERENLEENBANK

AlbergenDe SPAARBANK voor stad en land
Maak gebruik van lopende rekeningen
Alle inlichtingen aan de bankDENKT BIJ HET OPLOSSEN
VAN UW PROBLEMENRUIMTEVERWARMING
OOK AAN AARDGAS**Gem. Energiebedr. Rijssen**Wee rekken kan geet naar
zölfbediening**PARAAT**Glanerbrug: bij TET-bushalte
In 'n lunchroom kô'j lekker etten en dreenkenBookweite is 'n lekker en ge-
zond etten, as pannekooke
of niejmoods as vlokken. Nemt
mel of Billy Quick bookweiten-
vlokken van de Grutter oet
Boorn**Erven ten Cate**
BORNE**Kopen bij de Spar
Is sparen bij de koop**

BOERENLEENBANK

Eubbergen

De spaarbank voor iedereen

Voor een kwaliteitshorloge:

G. HOFLAND

Mr. Horloger - DENEKAMP

Machinefabriek veur Möllerbouw**J. Kleinbussink & Zoon**

Duivenlaan 28-32 - Apeldoorn - Telefoon (0 6760) 12886

Machines en apparaten veur maalteriejen, veevoorfabrieken en silo's.

Seend 1899 nen naam met nen bekenden klaank (ook veur Tukkers).

enschede

Fijnhout- en Triplexhandel

Fa. W. LANGE

Speelbergsweg 37, Tel. 4538

levert: Fijnhout, Triplex, Hard- en
zachtbaard, Vlas- en spaanplaat enz.**Voor betere schoenen Rommelaar**

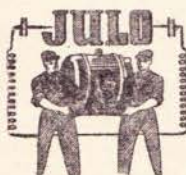
VAN LOENSHOF 31

VEILIG en COMFORTABEL

TOURINGCARBEDRIJF

M. ZINGER

Emmastraat 91 Enschede Tel. 4827

FOTO-FILMBEDRIJF Van Loenshof 10
Tel. 5271Filiaal: Oliemolen-
singel 37
Tel. 6118

Motor defect?

naar JULO

direct!!!

Pyramontstraat 15-19
ENSCHDEVoor herenkleding
het beste bij **Besters**

Van Loenshof 12, Enschede

de „Twentse Post”staat voortdurend op de bres voor de belangen
van de kultuur in deze streken**en „CO-OP OOST”**staat voortdurend op de bres voor de belangen
van de consument. Ook voor Uw belangen en
die van Uw gezin**„Co-op Oost”**met vestigingen in geheel Twente
en in de Gelderse Achterhoek.

Kruidenierswaren - vlees - brood - banket - textiel - schoenen - kleding - brandstoffen - huish. art. enz

POST voor de TWENTSE POST

(In deze rubriek worden alleen brieven opgenomen die verband houden met of betrekking hebben op de inhoud van de „Twentse Post“. De redactie behoudt zich het recht voor, brieven eventueel in te korten en/of van commentaar te voorzien)

Voor de pater geen carnaval

„Don Bosco Technical School
Shillong
Assam - INDIA

Geachte Redactie.

Sinds mijn korte vakantie thuis in 1959 ontvang ik regelmatig uw zeer gewaardeerd maandblad „Twentse Post - Twenteland“. Gaarne zou ik weten wie me het abonnement betaalt, zodat ik hem of haar eens een dank-briefje kan sturen.

Ik kwam naar India in augustus 1948 en was meer dan elf jaar werkzaam in een afgelegen missiepost. Toen ik in 1959 (dec.) terug kwam van mijn vakantie in Denekamp, plaatsten mijn Oversten mij in de grootste school die wij Salesianen hier in Assam hebben. We hebben een technische school met 140 leerlingen, waarvan er 125 internen zijn. Deze leerlingen zijn verdeeld over vier verschillende ambachten: ijzerbewerkers (mechanics), drukkers en zettters, kleermakers en meubelmakers. De jongens krijgen een door en door praktische en technische training gedurende de vijf jaar leertijd. Daarnaast volgen ze onze avondschool voor academische vorming.

Verder hebben we een school met ruim 1600 leerlingen. Hiervan zijn er ongeveer 200 intern. Deze leerlingen zijn verdeeld over lagere school en hoger onderwijs, zodat ze van onze school naar de „Preuniversity“ kunnen. Al met al is het een zeer gecompliceerd instituut met verschillende gebouwen die alle in hout zijn opgetrokken en zeer oud zijn.

Shillong is de hoofdstad van Assam en ligt in de bergen, 1500 m. hoog. Het is zeer mooi gelegen. De voorbije zomer hebben we meer regen gehad dan ooit en in de vlakke van Assam hebben ze tot tweemaal toe van overstromingen te lijden gehad. Hele dorpen werden door de Brahmaputra weggevaagd terwijl de rijstooft totaal werd verwoest, zodat er nu nog duizenden zonder dak boven hun hoofd en zonder voedsel zijn. De regering greep in en helpt. Ook van het buitenland wordt er hulp gezonden.

Wij hier in de bergen voelen nu de weerslag van deze overstromingen. De prijzen van de levenswaren zijn bijna verdubbeld. Ik weet niet waar het naar toe moet met ons. Ik zit diep in de schuld bij mijn leveranciers, die me telkens opnieuw rekeningen presenteren die ik niet kan betalen. Ik heb meer dan f 500.— per dag nodig voor het voedsel voor onze jongens. Ik zit echt in nesten. U weet er waarschijnlijk ook geen raad op? Met hartelijke groeten, Hoogachtend, Pater Herm. Laarhuis, S.D.B.

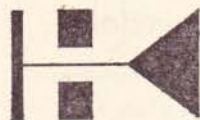
NASCHRIFT REDACTIE. Lezers, die pater Laarhuis, geboortig uit de gem. Denekamp, willen helpen, kunnen hun bijdrage storten op giro nr. 815931 van de Boerenleenbank te Denekamp. De kassier dhr. G. Goorhuis doet de rest.

MANCHESTER
FLUWEEEL
CORDUROY

poolvast en ...
volpool

Het wereldmerk voor échtheid!

SCHUTTERSVELD
GEBROEDERS VAN HEEK

Hengelosche Kunstenaars- sociëteit

Op 16 jan. vond in zaal Cosa te Hengelo de officiële opening plaats van de Hengelosche Kunstenaars-sociëteit, welke op 19 dec. '62 werd opgericht door een groep van zeven personen, teweten: Riemko Holtrop (kunstschilder), Puck Rochat (ballet),

Leni v. d. Most (muziek), W. van Oostrom (beeldhouwer), B. Gebben (publiciteit), Th. v. Winsen (graf. ontw.), J. W. M. Gigengack (schrijver).

Bij de opening waren onder meer aanwezig Jan Bolink en Ger Dekkers (namens de Enschedese Kunstenaars-sociëteit), Alphons Gaalman (muziek), Harry Mayer (muziek), H. B. Wolbert (schrijver-schilder) pastoor Veeger (cultureel), Iman Landheer (dirig.), Toon Klaver (kunstschilder uit Hengevelde; restaureert in het Drakenstein te Lage Vuursche - bezitting van prinses Beatrix - chinese wandtableaux) en kunstred. C. Basoski, die een inleiding hield.

FORMELTA

de ideale koffiemelk

Verkrijgbaar in flessen van 230 en 400 gram
Verkoopkantoor „MULTIFARM“ Beekelo

N.V. Aanneming-Mij. vh. **H. W. TE PAS**

Enschede

Burgerlijke en Utiliteitsbouw
Gewapend Betonbouw
Grond- Water- en Wegenbouw

Linoleum Atopic Colorite
Colovinyl Vredestein Rubber
VLOEREN

Rubber- linoleum trapbekleding
VLOERENBEDRIJF

F. Boerkamp

Telgenflat (1e Etage) Tel. 4064
Berfloweg 8 - Telefoon 2181
en Klein Driene Hengelo (O.)

Huishoudtextiel
Voeringstoffen
Japonstoffen

KONINKLIJKE TEXTIELFABRIEKEN

JORDAAN - TER WEEME N.V.

HAAKSBERGEN

Automobilbedrijf **Van Laar** en **Feijten**

Enschedesestraat 127 - Tel. 3983 - Hengelo
SIMCA **DAF**

Tukkers... mag ik effen 't woord?
Smiet oew geeld nich aver boord
Tukkers... a'k oe raon mag... spoort!
Gao'j daor almaol met akkoord?

Breng dan
oew geeld
naor de

NUTSSPAORBAANK
Drienerstraote 43 - HENGEL

N.V. Automobilbedrijf **BLEEKER**

● OPEL
● CHEVROLET
● OLDSMOBILE
TELEFOON 2623-4500 HENGEL

Klaant'n van BISCHOFF
Bint almaol vol lof
Ne dame of heer . . .
Ze komt aaltied weer
want :

Bischoff

hef 't beste wat er is
Oawertuugt ow van dizze waarheed

Henny J. v. Egteren

C.F. Klaarstr. 18a - Tel. 2365 - Enschede
Lid van de Selectiegroep van
Nederlandse Dameskappers

Gedipl. Dames- en Herenkapper
Manicure - Pedicure
Schoonheidsspecialist
Medisch gedipl. Haarkundige

Erica-Service

Doe het zelf en maak van
Uw tuin een LUSTHOF.
Kosteloos maakt ERICA voor
U een grondplan.
Vraagt inlichtingen:

ERICA-siertuincentrum
BORNE, directfachter 't station.
De mooiste kwekerijen in Twente

N.S.U.

Quickly
reeds vanaf f 485.-

Importeur: TAMI N.V. Delden

VéGé

voor $\frac{U}{W}$ levensmiddelen
guller met zegels.. guller met guldens
Op VéGé-artikelen steeds
10 0/0 kort. in geldzegels

HET SPEELGOEDPALEIS
Teutelink
Enschedesestr. 22, Hengelo

Coop. „De Landbouw“ W.A. GOOR

Het adres voor:
Mengvoeders onder C.L.O.-
contrôle, Meststoffen, Brand-
stoffen, Bestrijdingsmiddelen,
Kruidenierswaren, Landbouw-
werkzaamheden enz.

AUTOMOBIELBEDRIJF **W. Noordegraaf**

Oldenzaalsestr. 19 - Tel. 4444 - Hengelo (O.)
off. FORD dealer